

KURAS til STIVELSE

0. Dyrkingsmål.

Målet for Kuras til stivelse er å oppnå stor stivelseavling.

1. Settepotetoppformering.

Dersom det ikke er mulig å kjøpe inn sertifiserte (statskontrollerte) settepoteter til hele arealet hvert år bør det kjøpes inn nok sertifiserte settepoteter til oppformering av egne settepoteter for neste år. Dette arealet bør være skjermet fra annen potetdyrking, og må ha en god forgrøde, ikke poteter de tre siste åra eller korsblomstra vekster det siste året.

Kuras settes tett i oppformeringa, gjerne 20 cm, for å gi mye settepoteter.

Settepotetstørrelsen må være tilpasset egen setter, og bør derfor fraksjoneres også for eget bruk.

For å beregne kg/daa veies minst 100 stk settepoteter. Middelvekta av disse (gram) divideres på radavstand(m) x setteavstand(m). Eksempel: $60 \text{ g} / (0,80\text{m} \times 0,20\text{m}) = 375 \text{ kg/daa}$.

(Se også egen dyrkingsveiledning om oppformering av egne settepoteter)

2. Forbehandling av settepotetene.

Kuras er spiretreg og bør varmebehandles før setting.

Settepotetene lagres ved ca. 4 °C fram til 2 uker før setting. Deretter bør temperaturen raskt opp til 15 °C for å stimulere til etablering av flere stengler og knoller. Risikoen er lange, tynne groer ved utsatt settetid.

3. Vekstskifte.

Det skal ikke være dyrket poteter på skiftet de siste 2 åra. Helst bør det være 3 år uten potet.

Korsblomstra vekster kan også være uheldig pga. storknollet råtesopp.

4. Jordarbeiding.

Grundig steinfjerning/steinstrenglegging for å få løs jord fri for stein og klump større enn 30 mm ned til minst 20 cm jorddybde. Jord uten stein må harves tilsvarende dypt.

5. Gjødsling.

Kuras er sein og yterik. Gjødslinga skal ikke overdrives, men forventet avling bør styre gjødslingsmengden. Mengden tilpasses lokale forhold, f.eks. 100 kg YaraMila Fullgjødsel 12-4-18 mikro pr. dekar på næringsrik jord med middels høyt moldinnhold.

Startgjødsling er aktuelt – særlig ved lågt fosforinnhold i jorda.

Tilleggsgjødsling med YaraLiva Kalksalpeter eller YaraLiva Nitrabor er aktuelt fram til ca. 1. juli hvis den tilførte gjødsla er nedvasket pga store nedbørmengder i juni. Nitrogenbehovet gjennom sesongen kan bedømmes lokalt ved å gå inn på «Nitrogenkalkulator» i VIPS-tjenesten på Nibios nettside (www.vips-landbruk.no).

6. Radavstand.

Radavstanden bør være 80 cm. Sporvidden på traktorene og radavstanden må være nøyaktig tilpasset hverandre. Sprøyta bombredde må også harmonere med radavstanden. Bruk smale dekk på traktorer som skal brukes i potetåkeren.

Det er gunstig med “parfærer” der traktorhjula går i breie tomfærer. Radavstanden skal være

85 cm der hjula går og 75 cm midt under traktoren når gjennomsnittsavstanden er 80 cm og traktorens sporvidde 160 cm.

7. Setteavstand.

Settepotetmengden bør være ca. 250 kg/daa. Det gir stor avling. **Setteavstanden blir da ca. 30 cm, noe kortere for de minste settepotetene, og lengre for de største.** 60 grams knoller, 80 cm radavstand og 30 cm setteavstand gir 250 kg settepoteter pr. daa (se formel under pkt. 1 Settepotetoppformering).

8. Setting.

Kuras settes tidlig når forholdene i jorda er lagelige. Tidlig setting stimulerer både avling og stivelsesinnhold. Kvalitetsfeil i avlinga betyr lite i stivelseproduksjon – og Kuras er ikke spesielt utsatt for stengelrâte.

Settedybden bør være ca. 3 cm under utjevnet “flatt land” med ca. 7 cm jorddekning.

9. Vanning.

Start vanninga tidlig – allerede i juni. Potetplanta trenger i gjennomsnitt 3-4 mm vann pr. døgn fra 2 uker etter oppspiring – tidlig vanning øker knollansettet. Ujevn fuktighetstilgang kan også gi utsatt modning og nedsatt stivelsesinnhold.

10. Hypping.

Det er viktig å hyppe grundig etter oppspiring, på 10-20cm rishøyde før plantene skades av kjøringa. Det er gunstig å lage breie og høye rader med plass til stor avling.

11. Plantevern.

Ugraset bekjempes mekanisk og/eller med kjemiske midler. Sikader bekjempes med sprøyting i juni og evt. august. **Kuras er sterk mot tørrrâte**, og kan ha forholdsvis lange sprøyteintervaller. Følg lokal veiledningstjeneste.

12. Vekstavslutning.

Kuras trenger lang veksttid, og har stort ris som er grønt lenge utover høsten. Det kan være nødvendig med risdreping/knusing, særlig om potetene skal lagres utover vinteren. Husk tørrrâtesprøyting om riset står lenge grønt.

13. Høsting.

Knollene kan bli store, og mekanisk skade kan derfor lett oppstå ved opptak i kaldt vær. Potetene tørkes raskest mulig opp, gjerne utendørs et par timer hvis været er gunstig uten sterk sol. Heving av potettemperaturen **før** innkjøring på lager er gunstig, men må ikke skje etter at potetene er i hus.

14. Lagring.

Kuras kan med fordel lagres i kule på åkeren. Avtal dette med potetmottakene før det igangsettes. Dersom potetene kjøres inn på et lager, må de forlagres ved samme temperatur eller litt lavere enn knolltemperaturen ved innlagring. Lufta skal ha høgt fuktighetsinnhold, men potetene skal ikke bli fuktige (våte).

Deretter senkes temperaturen gradvis ned mot 4 °C midt i desember.

Kuras har god lagringsevne og er spiretreg.